ޚުލާޞާ

އިޤްތިޞާދީ ކަންކަމުގެ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން. (24.03.2010)

ފުނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލީ ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެހެންނަމަވެސް، ހަމަ އެހާއި އެކުއެކުގައިހުން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން ބޭނުންވަނީ ބިލެއް އަދި އައިސް އޮތް މުއްދަތަށް ހަމައެކަނި ރިޢާޔަތް ކުރަމުންދާކަމުގެ މަސައްކަތް ބިނާކުރުމަކީ އެއީ ވެސް އެހެއި ރަނގަޅު ކަމެއް ނޫން. އެހެންވީމާ، އަސްލުވެގެ ނުކުތާ ހަމަ އެއީ ވިޔަފާރި ނުކުތާއަކަށްވީ ކަމުގައި ވިޔަސް އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން ބޭނުންވަނީ އެ ނުކުތާ ފެހެއަށް ޖައްސާފައި ނަގާ ކުރި ވަރުގެ މުހިއްމު ކަމެއް އެއީ. އަނެއް އެންމެ ރަނގަޅު ބަޔަކު ކަމަށް ވަރަށް ބިލުގެ މުހިއްމުކަން އެވަރުވެފައި އެ ބާޒާރަށް ބަލާއިރުގައި ޒުވާނުން އަދި ޢާއްމު ރައްޔިތުންނަށް ބޭނުންވާ ފައިދާ މިންވަރަކީ އެއީ. އެހެންވީމާ، މިދިޔަ އަހަރުގެ ދެތަ ހިސާބުން އައިސް އޮތް ބިލެއް ވީމާ ޝަރީޢަތުގެ އަޅަން ނިންމުމުގެ ބަދަލުގައި، އެއަށް ވުރެ ފުންކޮށް އަޅުގަނޑު މިކަމާ ދިރާސާ ވިސްނަން ޖެހޭ. އެހެންވީމަ، އެގޮތަށް ވިސްނާ ކަމަށް ވަރަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ އަވަސްވެގެން ނިންމާލުމަށް 2 ހަފްތާ އަށް ހަމަ އެއީ ވަރަށް ކުރުކުރު މުއްދަތެއް. 2 ހަފްތާއަށްވުރެ މިކަމެއް ނުވާނެ. އެއީ މިބިލު މަސައްކަތުގެ އިންޓަސްޓްރީ އާއި ގުޅިގެން ހުންނަ ބައިވެރިންގެ މި ޚިޔާލުތައް މިހިރަ އިސްލާޙުކުރަން. އަޅުގަނޑު ހަނދާންވާ އެބަ މިބިލު ފުރުމަ ސިޔާސަތުގެ ތެރެއިން ކަރަފް ހަމަ މަސައްކަތްތަކުގެ ކަމުގެ ދާއިރާގައި މަސައްކަތް ކުރާ އިސް ވީހިން ފެސް ބިލުން ހަމަ ސިޔާސަތެއްގެން ދާ ވަރުގެ ބޭފުޅު ވާހަކަތަކާއި މިގައި ހުންނާން އިސްލާހުގައި. އެހެންވީމާ، 2 ހަފްތާ އަށް މިކަމުގެ ދާއިރާގެ މިހުންނާއި ވާހަކަ ދެއްކެ، މިކަމަށް ރަނގަޅަށް ވިސްނުން ހިނގައިގެން ފެށުމަތުގަ ކަމާއިއްކަ މި ބިލު އިސްލާހު ކުރަން ދާ ކުރު މުއްދަތެއް ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެން.

ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ނިހާން ހުސައިން މަނިކު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ވެސް އަދި ސަލީމްގެ ވާހަކަތަކަށް ތާއީދު ކުރަން އެކަށޭނެ ދެ ގޮތަކުން. އެއް ގޮތަކީ ހަމަ ޚަރަދުކުރު ދާއިރާގައި ހާރިބަކުން މިއަދު އެންމެ ބޮޑު ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސް ސެކްޓަރުގެ ޚަރަދުތަކުގެ އިންޓަރެސްޓްރޭޓުގައި. އެއީ އަޅުގަނޑު ވެސް ހަމަ ޚަރަދުތަކުގައި އޮތުމު މަސައްކަތްތަކާ ރިޕޯޓްގައި ކުރިމަ އަޅުގަނޑުގެ އެނގޭ މިކަމުގައި ހުރި ފާހަގަ. ދެން ހާލަތު ގޮތުގައި މި ބިލު ހުރަހަރަގައިގެން ދިރާސާކުރުމުގައި މިގެ ތޮތްތަކުގައި މިނިވަން ވަޒީރާއި ބެލެހެއްޓުން އަދި ރަމަޟާން މަހުގެ ބޭނުމާއި މިކަމަކާ ކަންތައްތަކާއި ގުޅޭ ވަރަށް ބޮޑަށް ބަރުސާ ކުރިވެފައިވޭ. އެހެންވީމަ، އެ

ދާއިރާތަކުގެ މީހުންނާއި ބައްދަލުކޮށްގެން ނޫނިއްޔާމު އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ކޮމިޓީ އަށް ހުށަހަޅު ނަން ނުލިބޭ ގޮތަށް، ކޮންމެގޮތަކަށް ނިންމި ނަމަވެސް ކޮންމެވެސް އެއްބަސްވުމަކު ހިއްސާކުރުމުގެ ގޮތް އޮންނާނެ. އެހެންނޫނީ ވިޔަފާރިވެރިން. އެހެންނޫނީ މަސައްކަތް މިހެން. މިކަހަލަ މައްސަލަތަކެއް ނުކުންނާނެ. އެހެންވީމާ، ވަރަށް ޗެލެންޖެއްކީ އަދި އަނެއްކާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް އެހެން ކަހަލަ ކަންތައްތަކެއް ގެނެސްދީފިން 3 ބިލު މިއީ. 3 އިސްތިހާރު މިއުޅެނީ. އެހެންވީމާ، މިއަދު ހަމަ ވަރަށް ވަގުތު ބޭނުން ފާހަގަ އެއީ އަޅުގަނޑުގެ ހަމަ ރައްޔިތުންނާ ކަމެއް. ދެ ހަމަހަމަކަން ހަމަ ރައްޔިތުން ވެސް މި އިސްތިހާރުތަކަށް މަސައްކަތްކޮށް ކޮށްލާ ޕީއެސްބީ ހޯދައިދިން، އެއީ 6 ދުވަސް. މަސައްކަތްތަކުގެ 6 ދުވަހުގެ 6 ގަޑިއިރު ކުރިން އަޅުގަނޑުމެންނަށް. އެވަރަކުން ނުވާނެ ހަމަހަމަވިޔަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ހުރިހާވަރަކުން ހަމަ އެހާ އެންމެ ކުރެވިގެން ކުރިއަށް ވެސް 2 މަސް ތެރޭގައި ނޫނިއްޔާމު 60 ދުވަހުން ނޫނިއްޔާމު މި މަސައްކަތް، ފާސް އަދި 60 މަސައްކަތު ދުވަހެއް ނޫން. ކުރިއަށް އޮތް 2 މަސް ތެރޭގައި ނޫނިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި އެއްޗެހީގެ މައިގަނޑު މަސައްކަތް ނިންމާލެވޭ މައިގަނޑު ރިޕޯޓް އެކުލަވާލަން ވެސް ދަތިވާނެ. ދެން އޮވޭ އެހެން ގޮތެއް. ދެން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން ބޭނުމީ އެހެން ނޫނިއްޔާމު ކުޑަ ކޮމިޓީ އެއް އުފައްދާފައި، ސަބް ކޮމިޓީއަކާއި މި ބިލުގެ ވަކި ސަބްކޮމިޓީތަކެއް މި 3 ބިލު އެއްކޮށް ކުޑަ ކޮމިޓީ އެއް ނަންގަވާފައި ހުށަހަޅަން. އެއީ ރަނގަޅު ގޮތާ. ކޮބާ އެ މަސައްކަތް ހިނގާނެ. ފުރަތަމަކަމަކީ އަސްލު މަސައްކަތް ހިނގާނެ ގޮތަކީ އަހަރު ކުޑަ ކޮމިޓީ ނަގާފައި އެ 16 މާޗް 2010 ގައި މި އޮތް ދައުރުގެ މާލިއްޔަތު ޓޫރިޒަމް ގެންނަން މިވާ އިސްލާހުގެ މަސައްކަތްތަކުގައި ހަމަ ރޭސް ނިންމާލީމަ އަޅުގަނޑުމެން މި 7 އަހަރު މާއްދާ ހިމެނޭ ބިލު ނިންމާލެވުނީމަ 7 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މަސައްކަތްތަކެއް ނިމި މަޖިލީހުގެ ތަޅުމަށް ރިޕޯޓުކުރެވޭ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮމިޓީގެ މަސައްކަތް ފެށި އަދި އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރުގެ ލީޑަރޝިޕް ޤިޔާދަތުގައި މިކަންކަން ކުރިއަށްދާނީ ހަމަ އުޅިގެން ދާން. އަޅުގަނޑުމެން އުސޫލަކަށް ޖެއްސުމަށް ނަތީ. އެހެންވެ، އެވާރަކަ ދަންނަވާލަން. އަޅުގަނޑު މިދަންނަވާ ގޮތަށް ހުށަހަޅަމުން. ކޮންމެވެސް މަންޒިލަކަށް ތާއީދު ކޮންޓްރޯލްވާ ކަމަކަށް އުއްމީދު ކުރަން. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވުން:</u>

އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން މިހާރު ހި 2 މަސް ދުވަހުން ހުރަހެއްލުމެވެ. އަދި ސަރުކާރުގެ ވާހަކަތަކުގައި ފަސް ހި ވާހަކަދެއްކެވުނު މި 3 ބިލު ކޮމިޓީއަށް ގެންދިއުން ޤާނޫނުގެ އަޅުގަނޑުމެން ފުރަތަމަ ބާރުގެ މިދައި މިހާރު ގަވާއިދު އަށްވަނަ ގޮތުން މި 3 ބިލުން ކުރު އެއް ބިލެއް ނުވަތަ ގެނުވަން އިސްލާހު. މަޖިލީހުގެ ފުރާ އަދި ބަޔަކުނުކުމެ އެއް ނިމުނު. އެހެންވީމާ، އެއްފަސް ބާރުލައިގެން. ދެން އެހެންވީމާ، މި 3 ބިލު އެއްކޮށްގެންދާ އަސާސީ އިސްވެ ދީ ހުށަހަޅުއްވިއަސް، ދެން އެއީ އެއް ބާރުލައި ކަމަށް ވާއިރު އެއް މަޖިލީހަށް އެއް ނިންމުމަކީ ކޮމިޓީތަކެއް. ފުރުޞަތަ ގޮތަށް ކޮމިޓީގެ އެ ހުށަހެޅުއްވާފައި އެ އެއީ. ދެން އެއީ މުޤައްރިރު ހުށަހެޅުއްވުމާއި އިސްލާހު. ދެން މި

3 ބައި އެއްކޮށްލައިގެން ގެންދިއުން ރަނގަޅުވާނެ ވެސް އެއްބާރުލުން ކުރު އަޅާލަން އެބަޖެހޭ. ދެން މި ގަވާއިދުގައި އަދި އިޖުރާތު ތަރުތީބު ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެބަޖެހޭ މިހެން ދިރާސާކޮށް ބަލަހައްޓަން މަޖިލީހަށް ކުރިން ގޮތަށް އޮތީ ނުވަތަ ނޫނީ އިނގޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ 60 ދުވަހަށް ނިގާން ވިދާޅުވިހެން މިގައި އަޅުގަނޑުމެން ބޭރީގަ އިންޓަސްޓޮޕި އާއި، މަސީ އާއި، މޮޅުވެފައި ވެސް ތޮށްބަރު އޮޅު ކާމިލް، އެބަޖެހެނީ ވާހަކަ ދައްކަން ޖެހޭ. ސަރުކާރުގެ މިނިސްޓްރީ އާއި ވާހަކަ ދައްކަން ޖެހޭ. ހަމަގައިމު ވެސް އެ ވާހަކަ ދައްކާތަނުގައި ޝޫރާވިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ ކުޅޭގޮތް ވެސް މިޙަރަކާތް އަޅުގަނޑުމެން އެކަން ކުރަން ޖެހޭ ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ދީނެއް. އެހެންވީމަ، ކޮންގޮތަކުން އަދި އިޖުރާ ސިޔާސީ ބަޖެޓް ފޯރުކޮށްދިނުމާއި ވެސް ދިރާސާކުރުމުގައި ފެންނަނީ ކުރީގެ ޢަމަލީ ގޮތުގައި އިޖުރާ ސިޔާސަތު ވެސް ބަޖެޓް ދިރާސާކުރާ ކޮމިޓީ ތިބެން އެކަން ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ކުރުވުން ކަނޑައަޅަނީ. އެހެންވީމާ، މިގޮތަށް ކޮމިޓީތަކުގައި ކަންތައްތަކުގެ މިކަން ނިންމާޅުގައި ފޯރުކޮށްދެވޭ ވަގުތު. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެން ތަކެތިފޮތި ވާހަކަ ދެކޮޅުގައި އަޅުގަނޑުމެން މިކަން ކުރާ ނިންމާޅު 2 ރައްޔިތުން 2 މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެން މިކަން ނިންމާލުމުގައި ދެވަނަ ފިޔަވަޅު ދަރަނިވެރިވުމުގައި، ޖަވާބުދާރީ އެމްޑީޕީން ކޮމިޓީގައި އަޅުގަނޑުމެން އެ ބަލާ ނަތީޖާއެއް ވެސް ނެރުނީއެވެ. އެހެންވީމަ، ވަރަކަ އަދި އިޖުރާ މަސައްކަތް ރަނގަޅު ޢަމަލުކުރުމުގެ ކޮންމެ ވެސް އެ ނިންމަން ޖެހޭ އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން މިއުޅެނީ އެކަމަށް ނިންމައިލީއެވެ. އޭރު މިބައްޔަށް ހަނދުމަތު ބަހައްޓާ. އަޅުގަނޑު ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހެޅުމުގައި ބަޔާނު ކޮށްފައި ވިދާޅުވި ކަމުން ކުރިއަށް ގެންދިޔައީއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، މިގައި މަސްއޫލިއްޔަތު ވާ އަޅުގަނޑުމެން ދަންނަވާ ދުވަހަށް ނުނިންމިޖެހިއްޖެ އެ ދުރުވެރި ކަމަކަށް ކުރިމަތިވީ ވާނު ތަރުޖަމާނުގެ ކުރިމަތީގައި. އެހެންވީމާ، އެހެން ނުވާނު ބަޔަކަށް ވިޔަސްނުވާ ބަހައްޓާވާ ދަރަނިވާރަށް އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، ނިޔާނު ހުރަހަކަށްވީ ހުރަހެއްވާކަށް 2 މަސް ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް، އެހެން ބައިވަރު އެއްޗެއް ވިދާޅުވަނީ.

ގަލު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިނު ޢަބްދުއްރަޙީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ. ނިޔާނު އެ ހުރަހަކަށްވީ ގޮތަކަށް ވެއްޖެ އާ ބައި ޤާނޫނަށް ހުރަހެއްވެފައި މިއުޅެނީ 3 އިސްލާހަކީ އެކުއެހީގައި ގެންގޮސް 2 މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ނިންމާ ގޮތަށް އަޅުގަނޑު ވެސް ތާއީދު ކުރަން. ދެން މިގެ ތެރޭގައި ޙިއްޞާ ދިރާސާކޮށް ވެސް މަސައްކަތް ކޮންމެގޮތެއް އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ސަރުކާރުން ތަޢާރުފް ކުރަމުންދާނީއެވެ. އެހެންވީމާ، މަސައްކަތުގައި ހިމެނޭ 2 މަސް ދުވަހުގެ ތެރެއިން 2 މަސް ދުވަސް ފަހުން ދިއުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހަޅަން... އާދެ، 2 މަސް.

ކާފު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ މަސީޙު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑު ވެސް ދެންނެވުނުގައި ރިޕޯޓަކުން ތިލަފުޅުވި ވަރަށް މުހިއްމު ނުކުތާ އެއް. މިގައި ހިފުން ހުރިހާ ފަރާތްތަކާއި އަޅުގަނޑުމެން މަޝްވަރާ ކުރުން ވަރަށް މުހިއްމު. އެއީ ވަޒީފާ އާއި ބެހޭ ޤާނޫނު ނުކުތުމުން އަދި އިރުވެސް ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިޤާނޫނުތަކުން އިތުރު އަޅުވާކަށް އެއީ އެކަށީގެންވާ ވަރަށް ގޮތް ބޭފުޅުންނާއި މަޝްވަރާ ކުރެވުމަކީ ނުޖެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ޤަބޫލު އެއް ކަމުގައި ވާނީ ހުރިހާ ބޭފުޅުންގެ ހިއްސާ މިގޭ ތަރުތީބުގައި ހުރުން. އެހެންވީމާ، އެކަމަށްޓަކައި ފަޅުތަ ނަގާނެ ކާނޫނު ގޮތެއް ވިޔަސް. އެހެންވީމަ، ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިގޮތު މި ބޭރުގައި މި ދަފުތަރުގައި މިއޮތީ މާލިއް މަސްދޭ ދެކިން ދުވަހާ އެޓަރނީ ޖެނެރަލް. ދެން އަންނާނީ ބޭރުކަން. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު މި ހުށަހަޅަނީ ޤާނޫނުގެ ނިޒާމަށް ނިސްބަތްވާފަދަ ވެރިން ކަމަށް. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން ޤާނޫނުގެ އެންމެ ފުރަތަމަ ހަމައަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ އަރާޖާއް ކަނޑައަޅަން. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ. ހަމަޔާ ވެސް ހުށަހެޅުން މި އަންނަނީ. އާދެ، އަސްލަމް.

<u>ހިތަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އަސްލަމް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

މިގައި އަޅުގަނޑުގެ އެންމެން މަޝްވަރާ އެއް ޖެހި އެއް ނޫން. ދެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ޒަރޫރީވަރަކަށް ދުވަސްވެއްޖެ މިހާރު ވެސް ކޮމިޓީއެއްގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތްގައި އަދި ވެސް ނުވާ. އެހެންވީމަ، ދެން އެންމެން އަޅުގަނޑުގެ އެއްވެސް ކަހަލަ އިތުރު އިންތިޚާބެއް މިކަމުގައި ޚިޔާ އެއް ނޫން. ދެން ވަގުތު އާއި ހިސާބުތަކާ ދޭތި ދުއްތި ހިސާބުން ކަނޑައަޅުއްވާކަށް ބޭނުންތަކެއް ޖެހޭ. ގެވެން ބައެއް މެންބަރުން އިސްލާމީ ޝަރީޢަތް ހުރަހެއްނެތުމާއި ވަނީ. ދެން މިގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮމިޓީ އަށް މަސައްކަތް އައުމަން ފަހު ދެން އަރާމަށް ނިންމާލެވޭނެ ގޮތަކުގެ މައްސަލަ ވިސްނާލެވޭން. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު ހިޔާލުއަރަނީ 2 މަސް ދުވަސް. 24 ޖަލްސާ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެ ޖަލްސާއެއްގައި މިހާތަނަށް މިހެން ވާހަކަ ދައްކާލާދެއްކާލާ ތިބެންޖެ ހަމަ ހިނގައިދާނެ. އެހެންނަމަވެސް، ބައެއް ފަހަރު އަންނަ ކޮމިޓީގައި ބިލުތަކުގައި މަސައްކަތް ކުރެވުނު ޢާއްމު މުއްދަތުގައި ހުރިހާ އަޅުގަނޑުމެން 3 ދުވަސް މި ބާއްވަނީ ދެއްކޭ. މި ކޮމިޓީ އަޅުގަނޑުމެން އަދި ނުވެއް ނުނިންމަން ކިޔައް ދުވަސް ކަން. އެހެންނަމަވެސް 3 ދުވަހެއް ވަރު މި ބާއްވާލަނީ. އެހެންނަމަވެސް، ބިލުގެ މަސައްކަތް ފުރުމުން ގިނަ ޖަލްސާތައް ބާއްވައި ވަރަށް ގިނަފަހަރަށް ވަރަށް ގިނަ ކޮމިޓީތަކުގައި އެހެން ގެންދަވާ. އަދި ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން އެހެން ކޮމިޓީން ވެސް މިގެ ކުރީގައި ހަމަ މުޤައްރިރު ހިންގަވަމުން ގެންދަވައިދޭ ބައެއް ބިލުތައް ނިންމަވާލައްވަމުންދާކަށް ހަމަ ގިނަ ޖަލްސާތައް ގިނަ ވަގުތާ އެކު މަސައްކަތް ކޮށްގެން ބައެއް ބިލުތައް ނިންމާލެވޭ. ދެން އަޅުގަނޑުމެނަށް ހިފޭ އެހެން ކަންތައްތަކެއް ހަމަ ކޮންމެ ބިލެއް

ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ވަކި މުއްދަތެއްގެ ތެރޭ ނިންމަވަންޏާ ދެން އިތުރު ޖަލްސާތައް ބާއްވައި، އިތުރު ބައްދަލުވުންތައް ބާއްވައި ނުވަތަ ބާއްވައި ނިންމާލެވޭތޯ. އެހެންވީމާ، އެއީ ދެ ހަފްތާ ކަމުގައި ވިޔަސް އަދި އެއް މަސް ދުވަސް ކަމުގައި ވިޔަސް، 2 މަސް ދުވަސް ކަމުގައި ވިޔަސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެއް ބާބަށް ބިލުގެ މަސައްކަތް ނިންމާލެވޭ ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ފަށައިގަނީމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭނީ ވެސް. ދެން ދެ ހަފްތާ ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ވެސް ގެންނަންޖެހޭ އެންމެން ގެނެސް އަޅުގަނޑުމެން ހޯދަން ޖެހޭ މަޢުލޫމާތުތަކާއި ހުށަހެޅިފައިވާނެ. އަދި މަސައްކަތް ކުރެވޭނެ އިންތިޒާމު. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، މި ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ މި ދެއްކެވި ވާހަކަފުޅަށް. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން އޮތީ އިޖުތިމާޢީ ކޮމިޓީއަށް މި ބިލު މިހާރު ގަވާއިދުގައި އޮތް ގޮތުން މި ދާން ޖެހެނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނާ ބެހޭ ކޮމިޓީ އެއް ނޫން. މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް މި މައްސަލަ އަޅުގަނޑުމެން ޖެހިލާފައި ކުރިއަށް ގެންދަން ވީ ގޮތެއް ސާފުކޮށްލީމާ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ރަނގަޅު ވާނެހެން. އެހެން މިވަގުތު އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެކަން ނިންމާލެވޭނީ. އާދެ، އެހެންވީމަ، މިހާރު މިގައި މިއަންނަނީ، އަޅުގަނޑަށް ވެސް މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް ވާހަކަ މިއީ ރަނގަޅު ނުކުތާތަކުގެ މުޅިން މިވަނީ. އިޖުތިމާޢީ ކޮމިޓީ އަށް މި 3 ބިލު ވެސް ދާން ޖެހޭނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އެހިސާބުން އެކަމަށް ނިންމާލާނަން މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް ފޮނުވާލާ ގޮތަށް. ޝުކުރިއްޔާ.

ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ މަޙްމޫދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެންމެ ރިޔާސަތުން ވިދާޅުވެއްޖެ އަޅުގަނޑަށް ހިޔާލުގައި ތިޔަވިދާޅުވިން، ދު މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް ވާހަކަ މިސްޓަރު ޖެހިލި ކަމަށް. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް ކޮމިޓީއަކުން ކުރެއްވުން އަޅުގަނޑުމެން ހިއްސާ ނުވާ މުޅިން ފުރަތަމަ ގޮތެއްކަމެއް. އެހެންވީމަ، އެކަން ދަންނަވާލީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެން، އެ ދަންނަވާލެވުނީ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އެގޮތަށް އިޢުލާން ކުރައްވާ އެހެންނޫނީތޯ. މި އަހަރު ގަވާއިދުން އަހުލުވެރިވުމަށްޓަކައި އަޅުގަނޑުމެން ހުރިހާ ބާރުތަކުން ވެސް ބަލަމުން ގެންދަން ޖެހޭނެ ވާހަކަ. ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް އެ މިސްޓަރު ގެނޭނީވެ އެހެން ދަންނަވާލީ. ހަމަ އެހެންނޫނީ މި ދައުރުން ބާރުން ވާހަކައެއް ނޫން އެހެންނޫނީތޯ. އާދެ، އެހެންވީމަ، ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު މި އިޖުތިމާޢީ ކޮމިޓީ އަށް މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް ދަންނަވާލާނަން މި 3 ބިލެއް އިޖުތިމާޢީ ކޮމިޓީ އަށް މިހާރު ގަވާއިދުގައި އޮތް ގޮތުން ދާން

ޖެހޭ. ޓޫރު މިނިސްޓްރީ އަދި ވަޒީރާ ބެހޭ ޓޫރިސްޓުންގެ މަސައްކަތު ހިންގާ ބަޔަކަށްވާ ޒުވާނުން ކަމަށް ވާތީ، އެގޮތަށް ދަންނަވާލަން ކަންނޮންނާނެ. އާދެ، އިވާ.

ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިވާ އަބްދުﷲ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑު ހަމަ އަސްލަމް ދެއްކެވި ވާހަކަ އަށް ކުޑަ އެއްޗެއް ސަޕޯޓްކުރަން ބޭނުން. އަޅުގަނޑު ދެންމެ އެބަރަށް ޖެންޑަރާއި މި ވާހަކަ ދެއްކި. އެބަރަށް ޖެންޑަރު ވިދާޅުވި ޙައްޤު އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލީހުން ޑިސެބިލިޓީ ބަޔަކު ކުރިއަށް ޓްރެޖަމް މިނިސްޓްރީގައި ހުރި އިންކްލޫސިވް ޑިސެބިލިޓީގެ އެންމެ މަސައްކަތްތައް އެބަރަށް ޖެންޑަރު އޮފީސަރު ބަލަހައްޓަނީ ކުރީ. އެއީ ޑިސެބިލިޓީ ސެކްޝަން. އެހެންނަމަވެސް، އެބަރަށް ޖެންޑަރު ވިދާޅުވި މިހާރު ވެސް މަޢުލޫމާތު ދިނުމުގައި ބެހޭ ގަވާއިދެއް އޮތް. އެ ގޮތުގައި ބަޔަކަށްބޭ ދެންނެވި އޮންނަނީ ހަމަ މިނިސްޓްރީގައޭ. އެހެންވީމާ، އެބަރަށް ޖެންޑަރު ވެސް ރަނގަ ދުއްވަނީ ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް އެ ކަންތައް އެންމެފުރިހަމައަށް ވެގެން. މުޅިއަކުން ޓްރެޖަމް މިނިސްޓްރީގެ މަސްއޫލިއްޔަތަށް ވެސް ނުވޭ. މުޅިއަކުން ހަމަ މިނިސްޓްރީގެ މަސްއޫލިއްޔަތަށް ވެސް ނުވޭ. ދެން އަޅުގަނޑަށް ފެންނަ ތަނުގައި ގާއިމްކުރެވިފައި އޮތް ކަމެއް ނޫ ދޫ ކޮމިޓީއެއްގެ މެންޓެޓުގެ ދަރަނި އަންނަ ބަލައް ކަމުގައި ވަންޏާ ދަ ކޮމިޓީން ވާހަކަ ދައްކައިގެން ގެންދެވޭނެ ވެސް މަސައްކަތު ކުރިއަށް ގެންދެވޭ ގޮތަކަށް ގަވާއިދުގައި މިއްނަސާ. އެހެންވީމަ، ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެހެންވީމަ، މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް އަޅުގަނޑުމެން ސިޓީއަކުން ދަންނަވާލަންވީހެން. މިކަން އަޅުގަނޑުމެން މިހެން މިހެން މިކަންތައް ހުރިމަ ހަމަ މިހާރު އޮތް ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދާނީހެއްޔޭ؟ ނުނިމުނުތާ ކިހިނެއްތޯ؟ އެހެންނުވީތޯ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް އަޅުގަނޑު އެބައި ނިންމާލާނަން. އެހެންވީމާ، މިހާރު އަޅުގަނޑު މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް އަޅުގަނޑުމެން ދަންނަވާލަން އެއް ކަންތައްތައް ނިމުމާ އެކުގައި މާލިއްޔަތުގެ ކޮމިޓީން އަޅުގަނޑުމެން އެޖެންޑާ ކުރިއަށް އެއް ގޮތަށް މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ. އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް ދަން ފަށައިގަންނާނީ. އާދެ، ޢަލީ ސަލީމް.

ފުނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަލީ ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިހާރު މި ދެ ގޮތަށް ބަލާއިރުގައި މުޤައްރިރު އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މިކަމަށް ވެސް ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން ނިންމާން ޖެހޭނެ ވެސް ކަނޑައަޅާފައި ކަންތައްތަކުގެ މަސައްކަތް ފަށަން ވާނީ ދެއްތޯ. އެއީ ކަންތައްތަކުގެ މި ދެ މުއްސަނދި.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެހެންވީމަ، މާލިއްޔަތު ޚަރަދުގެ މަސައްކަތް އަޅުގަނޑަށް ހިނގަނީ މާ ގިނަ، ކޮބައިތޯ ބޭނުން ފޯރަމެއްގައި ފާޅުކުރައްވާފައި ހުރި ޚިޔާލުތަކެއް. އިހަށް މަޖިލީހުގެ ރައީސަކަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން އޮތީ ހަމައެކަނި މި ބިލުގެ ވާހަކަ. މިއީ ނިންމާލާފައި އަޅުގަނޑުމެން ފޮނުވާލަން ނިންމާލާފައިވާ މިބޭފުޅުންނަކީ ތުނިވައިދަންނަވާ ކަމަށް ވަންޏާ ހިނގާފައިވާ ދެއްކެވުންތަކާ ގުޅޭ އަޅުގަނޑުމެން މި ނިންމާލަން ނުވާނެ. އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މާ ދިނަ ކޮންސްޓިޓިއުޝަނަލް އެއްޗެއް ނެތީ ބަލާލީ ކަމެއް. ދެން އަސްލުގައި މިހާރު ދެ ޤާނޫނުގެ ވާހަކަ ދެއްކިއިރު އެއްބަސްވުމެއް ވާހަކަ އެއީ ނެތީ. މިއަދު ރަނގަޅު ފެއިލްކޮށް ވަޒީފާދިނުމުގެ ޓްރައިބިއުނަލް އެއް ނުޖެހޭނެތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ؟ އާދެ، ނިމުނީ.

ވިލިމާފުށު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ނިޒާރު ހުސައިން މަނިކު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ހިތަށް ވަނީ ހަމަ ނިންމާލާނެ ގޮތަކީ 3 ދުވަހުގެ މަސައްކަތުން މިކަން ނިންމާލަން ކަމަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ވީއެވެ. އެހެންވީމާ، ހަމަ ގަވާއިދާ ބެހޭ ހަމަ ފައްޔާޒްގެ މާއްދާއެއް މާއްދާއެއް އިޝްލާހުކުރެއް ގެނެސް ހަމަ ނިންމާލާ ބެހޭ އަޅުގަނޑު ގުޅުވާލާނީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. އާދެ، އެހެން މެމްބަރު ކުރައްވައި ބޮޑަށް. ހަފްތާއެއްގެ ބަޔަކައި ނިންމަން މާއްދާއެއް މާއްދާއެއް.

މަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން އާދިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެބައޮތް އަޅުގަނޑު ބެހޭ ކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވާލަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ހުސައިން އާދިލް ބެހޭ ކުރާ ވާހަކަ. އެހެންވީމަ، އެބައޮތް އެހެން ބޮޑުކަމެއް އިއްތިފާޤު ނުކުރައްވާނެ އަޅުގަނޑު ނިމުނު ހުރިހާއެއްގައި، އާދިލް ބެހޭ ކުރައްވާ ބޮޑުކަމެއް ކުރިއަށް ގެންދަވަން. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމަށް އެންމެން ދެންބަޔަކުން ކުރައްވައިގަތާ ހިމާލު. ފުރުޞަތުވެއިގަތާ ބުނީ. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑުމެން އަޅުގަނޑު އެބަ ފޮށް ޑިވިޝަން ދެންގެއްކަ. އެހެންވީމަ، މިއަދު ބައެއްކަމެއް ކުރައްވާފައި މަޖިލީހު ބޮޑުވައި މިހާރު ދެ ފުރުޞަތު ދެއްކެވިފައި ހުރި ވާހަކަފުޅު. އެހެންވީމަ، އެ ވާހަކަފުޅު ބަލަން ފުރުޞަތު މިއަދު ދެ ފުރުޞަތު ދެން ބޮޑުކަމެއް ބޭފުޅުންގެ ދިމާވާ އިސްލާމީ ބަލާކަމުން ފުރުޞަތު ފުރުޞަތު މެޗް ފުރުޞަތު އިތުރު ފުރުޞަތު، ޗެއަރ.ޕާސަން އާއި އެމް.ޑީ.ޕީ މި ދެ ފުރުޞަތު ބަލާފައި ބޮޑުވާ އަޅުގަނޑުމެން މި މަސައްކަތް މާ

އުނދަގޫވެއެވެ ނުވަތަ ހަމަޖެހިގެން ވެސް ކުރިއަށް ގެންދާކަށެވެ. ދެން އިތުރު ޚާއްޞަކޮށް ޝުކުރު ކުރަން ބޭނުން ޢާރިފަން
މި ބިލްގެ މަސައްކަތް އަލުގަނޑު ހަމަޖެއްސެވި ބޯޑުގައި ނިންމާފައި ކުރަން ރައީސަށް ޝުކުރު އަދާކުރަން. ދެން މިހެން
ހުރި ބިލެއް މިހިރީ އަލުގަނޑުމެން މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދަނީ ގޮތް ނިމިފައި. އެހެންވީމާ، އަލުގަނޑު
މަސައްކަތްތައް ކުރިއަށް ދާނެ ފަހައިގަނޑުނޑީ. އާދެ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2006 ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތުގެ ޤާނޫނުގެ
1 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބިލު. 1- ބަނޑުބިރާ ޤާނޫނުތަކުގެ 5 ވަނަ މާއްދާ އަށް އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހު
ކުރުން. ދައުލަތުގެ ދަރަނިޖެހޭ ފައިސާ ނެގުމާއި ގުޅުންހުރި ދިނުން. 5- (ހ) މި މާއްދާގައި މި ބުނެފައިވާ ވާހަކަތަކަށް
ޢަބުދުލްގެ ޚާއްޞަކޮށް ޢިލްމާ ހުރަހެއްވާފަ ދައުލަތް އެދުން! (ވަގުތުކޮޅަކަށް ފަހު) އާދެ، ކޮމިޓީން ޝުކުރު ކުރަން
ވަރަށް އަލުގަނޑަށް މި ފުރަޞަތު ދެއްވީ. އާދެ، އަސްލަމް.

<u>ހިޔާލު އުފެދުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޤައްދަމު އަސްލަމް ފާހަގަކުރެއްވުން:</u>

އަލުގަނޑަށް ހީވަނީ އަލުގަނޑުމެން ހަމަ ކުއްލިއަކަށް އައިސް މިއަދު އިނގޭތޯ މިސާލަކަށް، 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)
އަށް ހުށަހަޅައިފައި މިވާ އިސްލާހޭ ވެސް 3 ބައްޔާ، ބ ބައްޔާގައި ވެސް އިނގޭތޯ މި ހަމައެކަނި 5 ވަނަ
މާއްދާގެ (ހ) އަށް ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްލާހު އެބައާދޭ 6 ބައްޔާގައި. ދެން، އެހެންވީމާ މި ވަރަށް ދިގު އިސްލާހެއް.
އަލުގަނޑުމެންނަށް ފެނޭ އިސްލާހު އެއްކޮށް ކިޔާލައިގެން ހެން އަލުގަނޑަށް ހީވަނީ އެ ހަމަ ކުރިއަށް ދާން ފަސޭހައޭ.
ދެން، އިސްލާހުތަކުން ގެންދާކަމަކަށްވާނީ އެއީ އެއް ނުކުތާ އަލުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން. ދެވަނަ
ނުކުތާ އަކީ އަލުގަނޑުމެން މިކާރުބާރުކޮށްފައި އަލުގަނޑުމެންނަށް ހީވަނީ މިބޭފުޅާ ބޭރު ގޮތުން ވެސް
އަލުގަނޑުމެންނަށް މި ސަރުކާރު އިދާރާތަކާއި ވެސް މަޝްވަރާ ކުރަންޖެހޭނެކަމަށް އަލުގަނޑު ދެކެން. މަޝްވަރާކުރާ
އިން ދަ ސެންސް މިހާރު މިކަން ހިނގަމުންދާ ގޮތާއި މިކަމުގައި ހުރި ދަތިތަކަށް ދަންނަވަން. ދެން، އަލުގަނޑު އެ
ނުކުތާގައި ދަންނަވާލަން ދައުލަތުގެ މާލީ ވަޒީރުކަން ވެސް ކުރައްވާފައި ހުންނެވި ބޭފުޅެއް ކޮމިޓީގެ މެމްބަރުކަން
އިންނެވި. ވަރަށް މިކަމުގެ ތަޖުރިބާކާރެއް ހުންނެވި. ދެން، އެހެންނަމަވެސް އަލުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ މިވަގުތު މާލީ
ވަޒީރުކަން ކުރައްވައި ނުވަތަ ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީގެ ބޭފުޅުންނާއި ވެސް މިކަމާ ގުޅޭގޮތުން ވާހަކަ ދައްކާލާފައި
ހުރިއްޔާ ކަމެއް ކުރުމަކީ އަލުގަނޑު ދެކޭގޮތް. އަދި އެހެންނަށް ބިލުތަކުގައި ވެސް ހަމަ މިއުސޫލުން ސަރުކާރުގެ
ކަމާއި ބެހޭ ދާއިރާތަކުން މަޝްވަރާ ހޯދައިލުމަކީ ކުރިއަށް ގެންދަވާއިރުގައި ވެސް މިފަދަ ދަންނަވާލީ. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިސާރޗުން ފާހަގަކުރެވުނު:</u>

އާދެ، ރަނގަޅު. ނިމުން.

ވިލިމާފުށުން ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުލް ނިހާން ޙުސައިން ވަނީ ވާހަކަދައްކަވައިން:

އާދެ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަނީ މި ހަމަ ބަޖެޓުގެ މަރުޙަލާގައި ބައިވެރިވަޑައިގެންނެވި ގިނަ ބޭބޭފުޅުން މިތަނުގައި އެބަ ތިއްބެވި. ހާއްސަކޮށް ދެންމެ ވާހަކަފުޅު ދެއްކެވި ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަސްލަމުވެސް ހަމަ މި ބޭނުން ކޮމެންޓް ކުރެއްވި ބޭފުޅެއް. 34 ވަނަ މާއްދާ އަށް އިސްލާހު ގެންނަވާފައިން މަޤުޞަދު ފުޅުކަނޑައެޅިފައިވާ ޒާތުގެ ކަމެއްގައި މި ކޮމިޓީ ތެރެއިން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނުނު އެބަހުރި. އަނެއް ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަސްލަމް ވެސް އެ ވިދާޅުވި ފަދައިން މިކަމުގައި މިވަރުގެ ފުރުޞަތުތަކެއް މި ދިވެހިރާއްޖޭގައި މާލޭ ވަޒީރުކަން ކުރައްވާ އަދި ރާއްޖޭގެ މި ފައިނޭންސް ސެކްޓަރ، އަދި ޓޫރިޒަމްގެ އެތައް ޒަމާނެއް ވަންދެން ވަރުގަދަ ހަމަ އިލްޒާމަކު ބިރުގެ ކުރުވާ ބޭފުޅެއް. ވަރަށް ރަނގަޅަށް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ މިކަހަލަ ކަންތައްތަކުގައި. އަދި ހާއްސަ ގޮތެއްގައި މި ކޮމިޓީ ތެރެއިން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަފެނޭ ޤާނޫނީ ކޮމިޓީގެ އުސޫލުން މާލިއީ ދާއިރާގެ އިސްލާމީ މެންބަރުގެ ހައިސިއްޔަތުން ވަނިކޮށް ފުރުޞަތުގެ ޒާތުގެ މިގައި ޤާނޫނީ ކޮމިޓީ ތެރެއިން. އަދި މިގެ 5 ވަނަ މާއްދާ އާއި 7 ވަނަ މާއްދާ. މި މާއްދާތަކާއި އިދާރީ މިގައި އޮތް ޤަވާއިދު ޒާތުގެ އޮތްކަމަށް މިއޮތީ މަޖިލީހުގެ ހުސްވެފައިން ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 97 ވަނަ މާއްދާ ހުން އަޅުގަނޑުމެން... އޮތީ ބަޔާންކުރާ.. 97 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި މިބުނާ މާއްދާ އިން ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ ރުހުމާ މިއަށް ހުށަހަޅާ އޮތް އޮފީސް މި އިސްލާހު ހުށަހެޅުއް މިއޮތީ ހަޤީޤަތުގައި. ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތުގައި ހިމެނޭ ސަރުކާރު ތަކުގެ ސަލާހިއްޔަތުން އެކި ގޮތް ގޮތަށް ބައިނަލްއަޤްވާމީ ދިއުމުގެ ތަޢާރަފުކަން ގެއްލިގެން ހިސާބަށް ފައިދާގެ ހާލަތު ދިމާވާ މި އިސްލާހު ރަސްމީކޮށް އެއިސްލާހަށް މިއުޅޭ. މި މާލިއްޔަތު ޤާނޫނުގެ. އެހެންވީމާ، ވަރަށް އޮފީސް ފިކުރުގައި އޮތްކަމެއް. މާ ގިނަ ދިރާސާކުރެވޭނެ ނުކުރަނީ ހަމަ ތަޢާރުފް. ލުންބަރު އިތުރުކުރުން ތަޢާރަފުކުރެވޭ މިއީ. މި ހުށަހަ މަޖިލީހަށް ތަޢާރަފުކުރެވޭ އެ އެކުލަވާލާ ސަރުކާރުން ވެސް ކުރަނީ ކަމަށް. އަޅުގަނޑު ހަމަ މިތަނުގެ ރާއްޖެއަށް ދަރަނިވާ ހިސާބު މި 97 ވަނަ މާއްދާ. ޖީއެސް ނުވެއްޖެ ހެދުނުކަމަށް. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްދީފައިވާ ގޮތުގެ މައިން ފުޅޭ ވިރާސަތް ހިނގާ ފަރާތަށް އަންނަނީ ކަނޑައަޅާފައިން ކުރީ ކަމުގެ ކޮންމެވެސް ކަމާއި ބައިނަލްއަޤްވާމީ ފައިދާ. ކަނޑައެޅިފައި ކޮންމެވެސް ކަމަށް ޤަވާއިދު އެ ރުހުން ހިތުހަމަ ނުވާނެ ބަޔަކު އޮތުން އެއްކޮށް ނުވަތަ ދަރަނި އިތުރުކުރަން ތަޢާރަފް ދައުލަތުގެ ނިޒާމުގައި ދިރާސާ. މިހެން ހުރިކަމުގެ މަސައްކަތް މިކަން މިއޮތީ. މިއީ ހަމަ ވިދާޅުވި ތަޢާރަފުވާ މި މާއްދާތަކަށް މި އަބްދުﷲ އަބްދުއްރަޙީމް ބިލު ހުށަހެޅުއްވި ފިކުރުން ވަރަށް ދިރާސާކޮށް ހަމަ މި ވާހަކަ ދައްކަވާ އާދެ ރަނގަޅު މިގައި ފަހަރުގެ ދައުލަތުގެ އޮފީހާ. އަބްދުﷲ އަބްދުއްރަޙީމް ދައްކަވާފައިވާ ވާހަކައެއް. އެހެންވީމާ، ދިން ހަމަށް މައިގަނޑު ވިސްނުމެއް މިގައި މިއުޅޭ. އަދި ސަރުކާރުގެ ފަރުން ވާހަކަ ދައްކަވާ ބޭފުޅުގެ ކޮމިގައި މިގައި މިއަންނަނީ ފުދު

ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލްފާޟިލް ޔޫސުފް ދައްކަވާފައި ހުރި ވާހަކައެވެ. މި ދެބައި ނިކަން ރީއްޗަށް ބަލާލާފަން އެބަހުރި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިގައި ހަމަ ފަސޭހަކާއެކުގައި. އެހެންވީމާ، އެވާހަކަ ދަންނަވާލުމަށް ފުރުޞަތު ހޯދީ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ، މި ރަނގަޅު. އެހެންވީމާ، މި އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މި މަސައްކަތް ފަރާތްގަނޑަށް ދަންނަވާލަން މިއުޅެނީ (ހ) ގައި ވިދާޅުވިހެން 6 ޖޫން އޮތީކަމުގައި ވިއަސް އަޅުގަނޑު މިހާރު މިދަންނަވާލީ (ހ) ގައި މި 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އެކަނި އިނގޭތޯ. (ހ) ގައި ވެސް އެބައުޅޭ އެކަމެ، ދޭއް ނަންބަރުކުރެވިފައި ދެއްތޯ. އެހެންވީމަ، އެބައި އެތަންތަކު ހަމައެކަނި ދެން އާގެ ފަހުން އެކަކަށް ދާނީ، ދޭކަށް ދާނީ. ދެން، އަސްލަމް ކުރެއްވި ސުވާލަކަށް ދެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލާނީ. އެކަމަކު މާއްދާގެ ދަށުގައި ދީ ވިދާޅުވިހެން ސުރުހީގެ ދަށުގައި. އެހެންވީމަ، އެގޮތަށް އެއްޗެ. ދެން މިހާރު މިސަރުކާރު ކަމާއި ބެހޭ ފަރާތްތަކަށް މި މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސުން އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހަޅުއްވާ ހޯދާލަން ބޭނުންވާކަހަލަކަމެއް ބިލު ކުރަންޖެހޭ ބޭނުންތަކެއް ގުޅިގެން ނިންމާލީއްޔާ އަޅުގަނޑު ހުރިހާ ކަހަލަ ބޭނުންތައް ކުރިއަށް ގެންދާނަން. އެހެންވީމާ، އެ ބޭނުންތައް މަޝްވަރާ ކުރެއްވުން މިހާރު އެއް ހަފްތާގެ ތެރޭގައި ނިންމާ ގޮތަކަށް ބިޔަވުން މި ވިދާޅުވީ. އެހެންވީމަ. މިހާރު މި ބިލުގެ ކަންތައް. އެހެންވީމަ، މާދަމާ، މިއަދު ވެސް ސަޅި ރިޕޯޓުވައި މާދަމާ ހުރިހާ ބޭނުންތަކެއް ދެން އަންނަ ދުވަހަށް މި ޖަލްސާ އަށް ދަންނަވާ ވެސް ލިބިދާނެ. އެއީ މައްސަލަ އެއް ނޫން. އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ކުޑަ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޝަހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ، އަޅުގަނޑު ހިތުން މީ ކުރިން އަޅުގަނޑު މި މަޝްވަރާގެ ވާހަކަ ދެންނެވީ މިހާރު ޖޫރީ ސިވިލްބަލް ހިނގުމްދާއިރު ސަރުކާރު ހިންގާ ފަރާތުގެ ފަރާތުން ވެސް މަޝްވަރާގައި ތަމްސީލު ކުރެން. މިގައި ރަނގަޅު ގޮތަކަށް ވާނީ ދެން އަނެއްކާ އިއްތިހާދު ސަރުކާރު ވިޔަސް ވެސް ސަރުކާރުގެ ފަރު ޖޫރީން މަޝްވަރާގެ ބައިވެސް ތެރެއިން ނަމަވެސް ކަންތައްވެސް ގޮތަކަށް ބިލަށް ވަރުވާ ހުރެން. މި މަސައްކަތް ރަނގަޅު ގޮތް ދެނީ އަދި އަޅުގަނޑުމެން އަމަލްކުރަން މި ސަރުކާރުގެ ބޭރުން މިތަނަށް ގެނެސްގެން ސިޔާސީ ކުރުމަށް މި އަޅުގަނޑުމެން ހިއްސާވާ ގާ ޖުރުޢަތްކުރާ ކަމަކަށް ވާނެ. ސަރުކާރުން ވިސްނުން ގެންގުޅެފައިގެން އެހެން ހަރަދުވެއްގެން ރަނގަޅުވާނެ. ދެން، އަޅުގަނޑުމެން ބަލަނީ މިހާރު މިއަށް ސަރުކާރުގެ ވިސްނުން ވަދެފައި ހުރި ކަމަށް. އެއީ މަޝްވަރާގެ މެންބަރުން ސަރުކާރުގެ ވިސްނުން ބިލުގެ ތެރެއަށް ބަޔާނެއްގެ ތެރެއިން ނުވަތަ ދަށުން ފަރާތްތަކުން ނެރެފައި ފަހުން ދެކޮށްލަން އެއީ. އަދިއްޔާ ހުރިހާ ގޮތަކުން އެބަހުރިން ވާހަކަ ދައްކާފައިވަނީ އެހެން. ދެން، އެންމެހާ އަސްލަމް ދެންމެގައި ވިދާޅުވި އެކަން ޖުރުމުތަކަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މި ކުރިއަށް އެގެންގާ ކުޑަ އަމިއްލަ

ލިޔުކިއުންތައް އެއް ދުވަސްކޮޅަށް ލިބިއްޖިއްޔާ ގޮތަށް ފެށި މަސައްކަތް ކޮންޓްރެކްޓަރުން ކުރިޔަށްގެންދެވިފައި ހުންނާނެ. އެކަމަކު މިހާރު މިގައި ދުވަސްވެގެން ނިޔާން އެ ވިދާޅުވި ގޮތަށް މިގައި ހުރި އެއްކޮއްސަވާ އަޅުގަނޑުމެން އާދޭ ދިނަ އެއްކޮއްސަވާން ނުދޭ. އެހެންވީމަ، ކޮންޓްރެކްޓަރުން މިތަނުގައި ފަސް ވަގުތުކަމެއް ހުރިކޮންޓްރެކްޓަރުން ހަމަ ކުރިއަށް ގެންދިޔަ. އެހެންވީމަ، ދިރުމުގެ ފުރަތަމަ ދީ ވިދާޅުވި ގަތުން ދުވަހުގެ (ހ) ގައި އިން ބައި މިސާލަކަށް، ކޮށްދިނަ އަޅުގަނޑު އެ ކޮންޓްރެކްޓަރުން އޮގޭ މާ ބޮޑު ގެއްލި ނުވެއް. އެހެންވީމަ، އެކަހަލަ ކަންތައް ފަހަރަކު ތަންކޮށްކަނަކަންކޮށްކަން ފެށިއްޔާ ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށްކަމަށް ފެނޭ.

ރިޕޯސަރުން ވާހަކަދެއްކުން:

އާދެ، މިހާރު ހަސަލަތް ހުށަހަޅުއްވާފައި އޮތް ސަރުކާރުގެ ދާއިރާގެ ތަފާ ހުރިހަމަ މިނިސްޓްރީ އެފް ފޯނުސުން. ދެން ނިޔާން އެވިދާޅުވި ދެން، ކޮންމެ އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ހަފްތާއެއްގެ ތަރުކައި ނިންމަން ވިސްނާފައި. ދެން އަޅުގަނޑު މިއަދު ރައީސް އޮފީހުގައި ދަންނަވާނަން މި ހަފްތާގެ ތަރުކައި ނިންމާފައި ފަރުވާނަމު. ދެން ކޮންމެއަކަސް މި ދަންނަވާފަން މިއަދު މި ކޮންމެއަކަށް ގެންދާން ތަކަން މި ސަރުކާރުގެ ކަމާއި ބައި ފަރާތުން މިނިސްޓްރީ އެފް ފިނޭންސް މި ވަގުތުގައި ހުރަސްއަޅާފައި ގެއްޓުމަކުން ގެންގޮސް ވަހަކަ ދައުލަތުން ފިނިވަޔަކުންނަވަހަކަށް އެދޭކަން އަޅުގަނޑު ކޮންމެހެން ގެންދަނީ ނުންނަތާ ތިބާގެ ވަގުތުން މި ކޮމިޓީން ނިންމާ ދޭހަކަން އަޅުގަނޑަކަށް ކަނުވޭ. އެހެންވީމާ، ސަލާމް. މަޝްކޫރުއްވާ. އަސްލަމް ފަރާތުން ބަހުވަހަކަށް އެދިވަޑައިގަތް ދާމީ. އަޅުގަނޑަކަށް އާދިވަޑައިގަތީ.

ހިމަނު އޮފީހު ދާއިރާގެ ގެންބަހު މެންބަރު އަސްލަމް ވާހަކަދެއްކުން:

ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް. މި ސަރުކާރުން އަދި ބޭނުންވާ ގޮތް ހުރުމުގެ ފަސް ނޫން އިންގޭތޯ. މި މައްސަލައިގެ ހުރުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކޮށްލައި ބައި ވަރުގެތަކެއް. މި ދެންނެވި މި ފާހަގަ ކޮންފިޑެންޝަލް ފާހަގައެއް އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހެޅުމަށް ދެން ޖަވާބުދާރީ ބޭނުންކުރާ ޑުފުތީޖަހަކަށް ތިބޭފައިގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ފާހަގަ ހުށަހަޅައި ފޮނުވިފައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ފާހަގަ ހިއްސާކުރަން މިހާރު. ސަރުކާރަށް ވަކި ބަޔަކާއި އަދި އަޅުގަނޑު ބޭނުން ޖެހޭ އެއް ސަރުކާރު އޮފީހުކުރުގައި ވިޔަސް. އެހެންވީމަ، އެ ފާހަގަ ހިންގުމުގައި ދިގުވެން މައްސަލަތަކާއި މިކަންކުރާއި ގޮތް ތިމަން ކަނޑައަޅުއްވަ ކޮންމެ ފާހަގަވުމުގައި ހުރި ހިސާބަށް ކުރަމުން އަންނަކަމުގެ. ދެން، އާދޭ އިތުރަށް އަޅުގަނޑުމެން ދެން މިހާރު އެއް ތަފާތު ވަރަށްހަރު ހަރުދަ. އަޅުގަނޑުމެން މި ފާހަގަ ފާހަގަކުރައި ޖެހޭ ނިޔަމުގެ ތަރައްޤީ ފަސް ކޮމިޓީއަށް ހިނގައިދާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޖެހޭ ވިސްނުމަކުންނަށް ބޮޑު ކޮމިޓީގެ މަސައްކަތުގެ ތަރައްޤީގައި ވާ ފަސް ބޮޑުކަން އެއް ހަމަ ކޮންޓްރެކްޓަރުން ފުރި ފާހަގައެއް ހަމަ ނިންމާފައިވާއި އަޅުގަނޑުމެން ދުރުހާއިދާ އެކަމަށް ހުށަހަ މި ދާންނެވި ޖެހޭ ވިސްނުންނަށްކަން ނުވަތަ އަޅުގަނޑުމެންގެ ސިޔާސީ ހިއާލު ތަފާތުވުންތަކާއި ތަރައްޤީ އެއްކިބާ ކޮންޓްރެކްޓަރުން އަޅުގަނޑުމެން އިންތިހާ ވާހަކަ

ދައްކައިގެން ރަނގަޅަށް މިކަން ކުރެވޭނެ ކަހަލަ ގޮތަކަށް ވިޔައިން ކޮމްޕެނީތަކުގެ މަސައްކަތް ކުރަނީ. ދެން، ވިޔަ ފަރާތަކުން އެގޮތަކުން ޒިޔާރަތް ތަފާތުވާ ކަހަލަ ސިޔާސީ މައްސަލަތައް ދަނީ ފެށި ވަގުތު ކޮމްޕެނީތަކަށް ވިޔަފާރިވެރި ގައުމީ ކުރަނީ. ބައްލަވާލުއްވިއްޔާ ޚަރަދުކުރުވޭން. ދެން، ހާއްސަކޮށް އިންޑިޕެންޑެންޓް ކޮމިޝަން ކަހަލަ ކޮމިޝަންތަކުން އަންނަ މަސައްކަތުތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން މިދީ ހިސާބުގައި ކުރަމުން އަންނަނީ އެހެން. އެހެންނަމަވެސް ރިޕޯޓުން ނިންމަވާ ގޮތެއް އާދައި ޚިލާފަށް. އަޅުގަނޑު ފާހަގަ މިނިސްޓަރުގެ ބޭފުޅުން ދަންނަވާލަން ބޭނުންވީ ޖަޑްޖުގެއިން ފެށި މިހާރު މިކަންކުރާއި ގުޅޭގޮތުން މަސައްކަތް ކުރިއަށް ދާ ގޮތް ސާފުކުރުން އިނގޭތޯ. އެގޮތުން އަޅުގަނޑު ހަމަ ދަންނަވާލަން ބޭނުންވޭ އެ 5 ވަނަ މާއްދާ އަށް ބަލާއިރު 5 ވަނަ މާއްދާގެ އިސްލާހުތަކާ މިހާރު މިއޮތީ. ދެން، އެއަށް ފެށް އަޅުގަނޑު ކިޔާދޭން ވާހަކަ ދަށުގައިވާން. 5 ވަނަ މާއްދާގައި މި ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި މިވާގޮތުން ދައުލަތުގެ ނަމުގައި ދަރަންޏަށް ފައިސާ ނެގުމަށް ނުވަތަ ގަރަންޓީ އެއް ދިނުމަށް ކުރަނަގާ ކަންތެ ކުރަނުޖެހޭ ކުރަރަގަނޑާނީ ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތު ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީ އަން. އަޅުގަނޑު ހަމަ ތަފުސީލް ފެށް ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތު ގަވާއިދާއި ނުވެސް ދެކެން. އެ ގަވާއިދު އޮތްތޯއޭ؟ އެ ގަވާއިދުގައި އޮތީ ކާރުބާރުގެ ފޮތުގެ ކަރަދު ކުރުވެ ދައުލަތުގެ ކަމެއް ހަމަ ޖިނާއީ ކަމަށް ބަލާލެވޭ. ބަދަލުކުރާއިރު އެއީހެ އިސްލާހެއް ގޮތަކަށް ބުރަ ފަހުމަށް އިނގޭތޯ. ވަކި ސަރުކާރަކަށް ނޫން. ބުރަ ފަހުމަށް އަޅުގަނޑުމެން އެހެންނަމަ އަދި ފުރުން ފެށް އަދި ފުރުން އަންނަ ސަރުކާރަކަށް ފެށް ދުވަހުން މިކަންތައްތަކާ ކުރުމުގައި އެންމެ އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ގޮތަކީ އެންމެ ފަސޭހަ ގޮތް ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓް ކުރެވޭ ގޮތަކީ ކޯޓު ފިސްކަލް ޕޮލިސީ ހަމަ ނަމަ ކަމެއް ނޫން. އަދި ކޯޓުގެ ގޮތަކަށް ސިޔާސީ ފުރުން ހުށަހަޅުއްވައި ދޭނަމަވެސް. އޭގެ އިތުރަށް ސިޔާސަތު ފިސްކަލް 97 ވަނަ މާއްދާގެ ވާހަކަ. 97 ވަނަ މާއްދާގައި މިވާގޮތުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ރުހުން ހޯދަންޖެހޭ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރުހުމުގެ ވާހަކަ އެއީ ހަމަ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 97 ވަނަ މާއްދާގައި އަޅުގަނޑަށްކަން ނުފެން އިނގޭތޯ. 97 ވަނަ މާއްދާގައި މިއޮތީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފައިވާ ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ދެވޭ ފަރާތްތަކަށް ހިންގާ އިދާރާތަކުން އަދި ކަނޑައަޅާ ކަމެއް ކަމަށް ވާނަމަ. ދެން، މިހާރު ފަހު ޚަރަދުކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުމާ ގުޅޭ ކަންކަން ފައިނޭންސް ކޮމިޓީ ކަނޑައަޅާ ކަމަށް ބަލާފައި ވާ ގޮތުގެ މަތިން މިހާރު ހިނގަމުންދާނީ. ދެން، އެގޮތުގެ ބަދަލުކުރުން އަޅުގަނޑުމެން އެ ދުވަހު ފަރާތް އެއް ދުވަސް. ބަދަލުކުރުމަކާ މިހުރީ. ކުރިޔަށް ދަރަންޏަށް ފައިސާ ނަގާ ކަމަށް ނުވަތަ ގަރަންޓީ ދީފައި ނަމަ ކުރަން ފަރާތަކަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ރުހުން ހޯދަކަށް ޤާނޫނުއަސާސީއަކުން ބުނާކަށް އެއީ ނުވާނެ ނޫނޭ. ދެން، އެހެންނަމަވެސް އަނެއް އިސްލާހަކާއި ގުޅިގެން ހަމަ މި އަޅުގަނޑުމެން ބަލާލި އެކަމާއި ދެމޮހޮރުގައި ފިލާވަޅު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނުނީ ގޮތަކީ ކޮމިޓީ އަދި ފެނުނު ގޮތަކީ ޖަލްސާ ރައްޔިތުން ފެނުނު ގޮތްތަކާ އަދި ނިމިގެންދާނީ ޤާނޫނު އެހެންނަނީ. އެކަމަކު، އަޅުގަނޑު ހަމަ ދަންނަވާލީ. އެގޮތުން އަޅުގަނޑު ހަމަ ރަނގަޅުކަމަށް މި ޤާނޫނު މި

ގެނެވޭ އިޝްތިހާރާއި ގުޅޭގޮތުން މި ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީގެ ބައެއް ހުރި މިކަމުގައި ގެނެވޭ އިޝްތިހާރުން ދިމާވާން ކަންތައްތަކާއި މި ޤާނޫނު ތަންފީޒުކުރުމުގައި އިސްލާމީ ވާން ދަޢުވާކުރުމުގައާއި ދަޢުވާތައް، ތަރުތީބުކޮށް ވެއްޖެއްޔާ ވިޔަފާރިތަކުން ދެނެގަނެވޭ ބޭނުންވާ މިއަދު އިޝްތިހާރު ގެނައުމުގެ ކުރިމަތީ. އަދި މިހާރު މިކަން ހިނގާދޭ ވެސް އެވެ ދެނެގަނެވޭ ބޭނުންވާ. މަޢުލޫމާތު ހޯދުމަށް ބޭނުންވާ. އެވެގެންދާ ހުށަހަޅާ ފިޔަވަޅު މިނިސްޓްރީގެ ބޭނުން ގެންނަވާ، އެވެގެންދާ ބޭނުންވާ ބަދަލު ބޭނުންވާ މަޢުލޫމާތު އަވަހަށް އެބަލައިގެން. އެބޭފުޅުންނާއި ކުރަން ބޭނުންވާ ސިފަވެދާނެ ވެސް އަވަހަށް. އެވަރަށް މުޅިއެއްގަޔަށް ދަށްނަލާ މީގެތެރޭ. ސަރުކާރުއެވެ.

ރިޕޯޓުން ފާހަގަކުރެވުނު:

އާދެ، އަދި ސަރުކާރު އެއަށްފަހު ނިޔާން. މި އެވެގެން އެދުން ހުރިހާ ބޭފުޅުން ވެސް ވަރަށް ކުރިއަށް ފާހަގަކުރެވުނު ގެންގުޅޭ ދައްކަން. އެއީ ވަރަށް ކުރެ ފަރުމާކުރެވޭ އެވެގެންދާ ކަނޑައަޅައިގެން މިފަދަ ކަމަށް ދުވަހަކު ވެސް މަސައްކަތް ކުރަން. އެވެގެންދާ ސަބަބުތަކާއި ވަރަށް ރަނގަޅަށް ސާފުވީ. އެހެންވީމާ، ކަންކަމުގެ ގެނދާ ގޮތުގައި ގެނދާއިލިފަ ހުށަހަޅާ. އެހެންވީމާ، އަދި ސަރުކާރު އެވެގެންދާ ފުރުޞަތު އަރުވަން. އެއްގޮތަކަށް ވެސް ދިމާކުރި ފަރަކު ދައްކައިދިނުމުގެ ދަންނަވާ އެއްޗެއް ނުވެ.

ފުރަތަމަ ބައްދަލުގެ ގެންދަރު އަދި ސަރުކާރު ފާހަގަކުރެވުނު:

އާދެ، ކުރިއަށް ފުރުޞަތު ދަންނަވާލަ އެނގޭ ފުރަތަމަ އެއް ކަމަކަށް މިހާރު މިދުވަސް ފަހަރެއް އެވެގެންދާ ދަންނަވާލަން ބޭނުންވާ ނިޔާން އެ ފުރަގަކުރުއްވި މާއްދާ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ހަފްތާގައި އެގެ ބޮޑުރި މިކަމަ ކުރިއަށް ހުރިހާ ގޮތެއްގެ މަތިން އެކަން ގެންދިޔުމަށް ބާރު އެދެވޭ. އެއީ އެއް ފުރިހަމަ. އަނބުރާ ފުރިހަމަކަމާ އެވެގެންދާ ދައްކާ ހިނގާނޭ މި ބައްދަލުކުރުމުގެ ފުރާތަމަޔާއި ބައްދަލުކުރި ކުރިއަށް ބައްދަލު ކޮށް ދަރަތަކު ފުރިހަމަކުރުމަކާއި ގެންދާ ސިއްރު ސަލާމަތީ ފުރަގަ ވެސް ކުރިއަށްދާނެ. އެވެގެންދާ މިމާއްދާތައް ހިނގާނޭ މާއްދާގެ މަސައްކަތް ބަދަލުތަކާއި. މިސާލަކަށް، ފުރަތަމަ އެވެގެންދާ (ހ) ކަނޑައެޅުނު ހަމައެކަނި މިގައި އެވެގެންދާގެ ބަދަލުކުރު ނުކުތާ އަޔަ ފައިސާ އިން ނަގަންވާނީ މި ޤާނޫނުގެ މާއްދާގައި ބާރުއަޅައިގެން ގޮތުގެ ބަލައިން. ދުރު ބަލައިގައި ކުރިއަށް އެއްޗެއް އޮތީސް ވެސް. އެހެންވީމަ، އެގޮތަށް ކުރިއަށް ބައެއްގައި ވެސް ހަމަ އެ ފުރިހަމަ ބާރުލިބިގެން އެވެގެންދާ އެނގޭނެ މިގައި އަމަލު ނުކުރާނަކަށް ފިޔަވަޅު މިނިސްޓްރީ ނުގެނ. މިގައި އަމަލު ނުކުރާނަކަށް އެޖެންސީ ޖެހޭނެ ނުގެނ އެއް. އެހެންވީމަ، އެކަށީގެން ވެސް ނުޖެ ކުރިއަށްދެވޭނެ ބަލައިގެން ހަމަ ވަން ބައި ވަން ދަލާ ހިނގާނެ މިއަދު. އެރޭ އެވެގެންދާ ފިޔަވަޅާ ވިސްނުން އެއްގޮތަކާ މަސައްކަތްކުރަމުންދާ ފުރިހަމަ ވެސް ފުރަގަކުރާނެ.

ވިލިމާފުށުން ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ނިޒާން ހުސައިން މަނިކު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ބަޔާނުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެކުގައި މި މަޖިލީހުގެ ތަޅުމުގައި މެންބަރުން ފާޑުކިޔުއްވާފައިވާ ޒާތުލުބަކުގެ ކުރި ދެ ޤައުމުގެ މުދަން ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން ދައްކަވަން ދިޔައީ. އަޅުގަނޑު ދެންނެވީ މިހާރު އެބަހުރިކަން ނުބޭ ޒިންމާދާރުވުމުގައި ބައެއް މެންބަރުން ވާހަކަ ދައްކަވައި މިދެނީ ޔަން ބަދު ގެދަރަށް އެއްބަދު ގަދަވެ، ހާއްސަ ގޮތުގައި ފާހަގަކޮށްލަން މި ފުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ފަހުމީ ހިނގާލާ މާލޭގެ މިހާރު އަދި ހަރަކާތްތަކާއި އިސްލާމީ ދީނުގެ ރޫހާ އިނގޭތޯ. މިއީ ޖިން ބާރު ވަޑު ވިރެކާނުތަ ނިޒާމެއްގެ ރޫހާ ޒިޔާރު އިސްލާމްދީން ކަމަށް. އެ އިސްލާމްދީން ބާއީދު ނުކުރެވޭނެކަމް. ސަރުކާރު ފަރާގެ ބޭފުޅުން ވިދާޅުވި ދެއްވަމުން ގެނދަވީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން މި މާލީއްޔަތުގެ ފަންޑަން އިސްލާމް މިގެނައީ. ދެން، ރުހުމުއް ކަމެއް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލީ މައިގަނޑު އެއްޗެހި އިސްލާމް ކުރާނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން. އެއީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރުހުން. މިހާރު ބައިވެރިވި މީހުން އަޑުއެހުއްޓުން މިކަން ކުރަމުން ހިނގަމުންދާނީ. އެ ދެ ރޫހުގެ މެދުގައި ހުރިހާ ފަރާތްތަކަކަށް ފެންނަ މަޖިލީހުގެ ދައްކާއ މިގައި ޤާނޫނުން ވާޖިބު ކުރާ 97 ވަނަ މާއްދާ ރިވެޔުއްޕު ކޮންތާ ވާހަކަ އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހަމަ ޝުކުރު ދަންނަވަން މާލީ ގަވާއިދުތަކާދޭތެރިން ކުރިން ހަމަ މިދިޔަ ހުދުތަކުން. މިވަގުތު އިޤްތިޞާދު އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ސަރުކާރުގެ މާލިއްޔަތުގެ ބޯހޮ ފަރާތްތަކުން ލިބިގެން ދިމާވެފައިވާ ގެއްލުންތަކަށް ފަރާތައް ޖިއްދުވެރިކަމާއި ބަޔަކު ގެއްލުވާލަން އިޤްތިޞާދު އަޅުގަނޑުމެން ރައްކާތެރިކަމަށް ނަމޫނާ. އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ކުރިއަރާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އަޅުގަނޑުމެންގެ ގާނޫނީ ފޯރުކޮށްދޭ ޤާނޫނުއަސާސީ މިޒަމާނު ދަށުވެގެން ފުރިސާ އާއި މާލިއްޔަތާއި ހަމަޖެހުމާ ތަޢާރަފުކުރެވުނު ރައްޔިތުންގެ ކަނޑައަޅާފައިވާ ބެލުން ވާހަކަ. އެ މާލިއްޔަތު ފުރުޞަތުގައި ވާޖިބު އެކަން ކުރީ. އެހެން އިސްލާމް ގެންނަން އަޅުގަނޑުމެން މިތިބީ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ދައުރު. އެހެންވީމަ، އެމަސައްކަތް ހަމަ އެއްކަލަކުން އެއްކަލަކުން ތަރައްޤީކުރަން ކުރިއަރަން ގެންދިޔުމަށް ރައްކާތެރިކަމުގެ އަޅުގަނޑުމެން ފެށި. އަދި ސަރުކާރުގެ އެ ހުރަހެއްލަން އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރި، މި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ މިހާރު ތިބޭފުޅުން ތި ދެއްކެވި ވާހަކަފުޅުގައި މިހާރު މިހާރު މިއަށްބަސް ފުރަތަމަ ހުށަހެޅުމުގައި ދައްކަވާގޮތުގެ ނުކުރުމުގައި ދިވެހި ސަރުކާރުން ނުވަތަ ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގުޅުންތަކާއި ދައްކަވާގޮތުގެ ކަންތައްތަކަށް އެއްވެސް ތާރީޚް ނިސްބަތްވާ ނުވަތަ ދެކެންބެލުން އެއްވެސް ފަރާތް އެއް ނިސްބަތްވާ މި ޤާނޫނުގެ މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަޢުލޫމާތު. މިހާރު ބުނެވުނު މި މާއްދާގެ ފަރާތުގައި މިބުނާ ސިފަތައް ގަބޫލު އެއް ދެފަރާތް އިނގޭތޯ. އެކަމަކު ތާރީޚް ނިސްބަތާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ތަސްދީޤުކުރުން. ދެން، މިހާރު

އަސްލު ހަޟްރަމަވުތުގައި މިއަންނަނީ ދައުލަތުގެ ނަމުގައި މީގެ އަސްލު ޢަރަބިނަކު މިދަންނަވާ މި ފާޠިނާއަށް އިބްނާހާ ގޯސްކަމެއްގައި 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި މިބުނާ ދައުލަތުގެ ނަމުގައި ދަރަނިބާރު ފައިސާ ނެގުމަށް ނުވަތަ ގަރަންޓީ އެއް ދިނުމަށް ހުށަހަޅާ ކޮންމެ ހުށަހެޅުމެއް ހުށަހަޅާނީ މި ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތު ގަވާއިދުގައި ވަޒީރުގެ މަޖިލީހުން މިނިސްޓަރަށް އިނގޭތޯ. މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަދައިން ހުށަހެޅުމުން މިނިސްޓަރަށް ލިބިއްޖެ ނަމަ އެ ދިނުން ކިޔާފައި މިއަންނަނީ ފަހަރެއް.. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން މިއުޅެނީ އާދޭ ފަހުން ފާހަގަކުރެއްވި އިސްލާހުގެ ނިމުނުފަހު މި ގަވާއިދު ފާސްކުރުމުގެ ކުރިން މި ފާހަގަ ފާސްކުރުމުގެ ކުރިން މިއީ ފަހުން ފާހަގަކުރެއްވި އިސްލާހުގެ ނިމުމަށް އެދެނީ. މި ފާހަގަކުރެއްވި މިބަޔަކީ ދައުލަތުގެ ދަރަނިބާރު ނަގަންވާނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ހުއްދައާއެކުގައި. އެހެންވީމަ، ބެލެންސްޝީޓުގެ ނަމަވެސް އެބަޖެހޭ މި ދެންނެވި ގޮތަށް ދައުލަތު ބޮޑަށް އާގައި ޖެހިލުން އޮވޭ ގޮތަށް ދަރަނިބާރު ނަގާ ކަމަކަށް ޖެހިލުން އަށް ދަރަނީގެ ސިޔާސަތު ގަރަންޓީ އެއް ދެވިއްޖެއްޔާ އާދޭ ގޮތް އަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ފާސްކުރުމަކާ ޖެހޭތީ، އެހެން މިހާރު މިގޮތަށް ފާހަގަކޮށް މިއަންނަނީ. ހައްލުވީ އެބަ އިނގޭ. އެހެންވީމަ، އަސްލުގައި ހުށަހެޅުމަށްފަހު ހުށަހަޅާފައި އަދި އަނެއްކާ ވާހަކަ ނުވިއްޔާ. ދެން، އެހެންނަމަވެސް އަޑު ސަލާމް ހުށަހެޅުމަށް ނިކަން ވާހަކަދެއްކުމުގައި މިހާރު ކޮންމެހެން ގެންނަން ނުޖެހޭނެތީ. އެހެންވީމަ، މިދަންނަވާ ކޮންމެހެން ބޭނުންވާ އާދޭ އިވޭ.

ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިލާ ޢަބްދުﷲ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އަޅުގަނޑު ވެސް ހަމަ މި ހިތްޕުޅުގައި އަސްލުގައި ދައުލަތުގެ ވާހަކަ އަހަރު އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން އަޅުގަނޑު ވެސް ހަމަ ހިތްޕުޅުގައި ދަންނަވާލާނަމަ. ހަމަ މި ކުރިޔަށް ހަމަ މި ޤާނޫނުގައި ލިބޭގޮތް އަޅުގަނޑުމެން ދެނެގަ ވަޒީފާ އާއި ބޭނުން ފާހަގަކުރަން ވާހަކަ ކޮންމެ ވެސް ވަރަށް ކުރިއަށް ގެންދާ ގޮތަށް ބަޔާނީ ބޭރުގެއްލުން އަޅުގަނޑުމެން ވާހަކަ ދައްކަވަނީ ވެސް، ޚާއްޞަ ޝުކުރިއްޔާ ހަމަ ލިޔުމަށް ކުރީ ބޭނުން ފަހަރުގެ ކުރިމަތީގައި ލިބެން ކުރަންދަމުން ކޮށްލެވޭނެ ވަރަށް ޖަވާބުދާރީ ކޮންމެހެން ވާހަކަ އެއީ ވަރަށް ގިނަ ބެހުރެނީ އަސްލުގައި ކަނޑައަޅާ ވާހަކަ. އަސްލުގައި އެ ލިޔުމަކުން ހަމަ ފާހަގަކޮށް ދިނުމަށް ވެސް ހަމަ ވަރަށް ގިނަ ބެހުރެނީ ދެތި ދައުލަތުގެ ދައުލަތަކަށް އަސްލުގައި އިސްލާހު އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ގެންނަން ދަރުނަށް. އެހެންވީމާ، އެ ބަޔަކީ ކޮށްދިނުމަށް ވާހަކަ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރެވޭ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ގެންގުޅުނީ ހަނދާނެއް ހުރީ ކަމަކަށް ނުދެކެން. އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ތި ޝުކުރިއްޔާ އަޅުގަނޑު ހަމަ މި އިހްތިރާމް ކުރިމަތީގައި މަޤާމުގެ މިހާރު ދައުލަތުގައި ވެސް އަޅުގަނޑު މަސައްކަތް ކުރި. އަޅުގަނޑުމެން ޖަވާބު ދިނިޔާ މަސައްކަތް ކުރުމުން ދިރާސާކުރު ވެސް އެބަ ޖަހާ ބޭރުގެ ބެހެއްޓުމާ އެބަ ފެޅުރަހަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ގަޑިތަކާ ހެދިން. އެއްވެސް ބާރެއް ޖަހާލާ އަޅުގަނޑުމެން މި ދަރުބާރަކީ މަސައްކަތްތަކުގެ ޚިދުމަތްގައި ދަތިވެފައި ހުރި ވާހަކައެއް އަޅުގަނޑުމެން ނޫޅޭ ބުނާކަށް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެން އެ އެކަކު ކުރާކަށް ވެސް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެން އެ

ބަލައިގަންނާނަން. އެހެންނަމަވެސް، އިތުރު މައުލޫމާތު ހޯދުމަކީ ނުވާ ކަމެއް ނޫން. މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށް އިޤްތިޞާދީ، މާލީ، ފަންނީ ބާރުތަކުންނާ ނޫނީ ހުރިހާ ބާރުތަކުންނެވެ. ދެވަނަ ކަމަކީ ހަމަ އަޅުގަނޑު ފުރަގަސްދޭނަން ބޭނުން، ސަރުކާރުގެ ވިސްނުން ސަރުކާރު ނިސްބަތްވާ ޖާގަ އިން ވާހަކަދައްކާއިރު އަޅުގަނޑުމެން ފިޔަވަޅުން ޚިޔާލު ބަލާނަން. އެހެންނަމަވެސް، ސަރުކާރަށް ނިސްބަތްވާ ޖާގަ ވާހަކަދައްކާތަން ހުރިހާ ބާރުތަކުން ދައްކަވާނީ ސަރުކާރުގެ ޖާއިޒު އޮތް ފިޔަވަޅުން ނޫން. އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ރިޔާސީ ނިޒާމެއްގައި މަސައްކަތްކުރަމުން ދާ ބައެއްކަން ވާފަތު. އެހެންވީމާ، ހަމަ ސަރުކާރުގެ ވުޖޫދުގެ އިން މިކަން އިދާރީ ފިކުރު ހުރި ވަރަށް ބަރުދަނެއް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކުން:

އާދެ، އެހެންވީމަ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލީ އެއިރުގައި ދަންނަވާލީ ދާއިރާތަކުން ތަފާސީލުން އެއީ ރަނގަޅު ކަމެކޭ ވެދާނެ ކަމަށް. ދެން އެއީ އަޅުގަނޑު ޤަބޫލުކުރާ ގޮތް. މިހާރު ވެސް އަޅުގަނޑު މިއުޅެނީ އެކަން ނުކުރާކަށް ވެސް ނޫން. ދެން އަޅުގަނޑު ދެން ކޮންމެއަކަސް ދަންނަވާލަން މި ބޭނުންވަނީ، މިހާރު ހޯދާއިރުގެ ތަރުތީބުގައި މިހާރު ނިންމަން އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާފައި އޮތީ މިގޮތަށް ޝާހިދު ހޯދަން ކޮމިޓީން ވޯޓުން ނިންމާ ވެސް ހުރަހެއް ނޯޓުފައި ދެން މިހަފުތާ ތެރޭގައި ވަޒަން ދަންނަވާލީ އެއްޗެހި އިނގިރޭސި ބަހުން ފާސްކުރެވޭ ބޭފުޅުން ވޯޓަކުން ޤަވާޢިދު ތަރުތީބުގައި ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުސަތު ދެއްވާނެ ގޮތަށް އެހާވެސް ކަމަށް. ދެން މިއީ ހަމަ ދެކެވޭ މަޖިލީހުގެ ފުރުސަތު ވެސް ދޭން. ދެން މި ހުށަހެޅުމަށް އިޖުރާޢަތްތަކުގައި އަޅުގަނޑު ހަމަ ވަކި ޤަވާޢިދެއް ބަޔާންކުރުމަކީ އަޅުގަނޑުމެން ދެކޭއިރު. އެހެންވީމާ، މިގޮތަށް އެހެންނަމަވެސް ފަރާތަކުން ހުށަހެޅުމަކަށް ނުވެ ބަދަލުކޮށްގެން މި ތަރުތީބުގެ ތަފާސީލު ނިމުމަކީ މިސާލަކަށް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހާޒިރުކުރާ މިހާރު އަޅުގަނޑު ތަފާސްހިސާބު އަޅުގަނޑު މިދަންނަވާ އަޅުގަނޑުގެ މަސައްކަތް އެއް ނުކުމެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ވޯޓަކަށް ދާއިރާ ނުކުތް ފުރުސަތުދީ ޑިސެމްބަރު އަށް ތަފާސްހިސާބު ހުށަހަޅާފައި ކޮށް މިކަން އޮތްކަން ބައެއް ފަރާތްތަކުން، އިޖުރާޢަތު ހުށަހެޅުން ޝާހިދުތަކާ ހުށަހެޅުން ގުޅިގެން ހިނގާފައިވާ އިޖުރާޢަތް ފާސްކުރުމުގެ ނުހިނގާނެ. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެއީ ރަނގަޅު ކަމެއް ކަމަށް.

މަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހަސަން އާދަމް ވާހަކަދެއްކުން:

އަޅުގަނޑަށް ވެސް ފެންނަނީ ކަމާބެހޭ ފަރާތް މިތަނަށް ގެނެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބޭނުންވާ އިތުރު މަޢުލޫމާތުތައް ހޯދައިގެން މިކަންތައްތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ފަސޭހަވާނެކަމަށް. އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް އެ ދެންނެވިހެން އީވާ ދެންނެވިހެން މީގެ އެކްސްޕްރެޝަނެއް ނޫން. އެހެންވީމާ، މިކަން ތަންފީޒު ކުރަން ތިބޭ ބަޔަކު ގެނެސް އެޕޮއިންޓް ވެސް މަޝްވަރާ ކޮށްގެ ވަރަކަށް ވެސް ކޮށްގެން މިކަން ކުރިއަށް ގެންގޮސްފިއްޔާ ހިތަށް ބިރުގެ މަސައްކަތް ވެސް ތަންކޮޅެއް އަވަސްވެގެން ދާނެކަން. މިއާ ގުޅޭ މާ ދިގު ވާހަކަ ދެއްކުމުގެ ބަދަލުގައި. ޝުކުރިއްޔާ.

ފުނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލީ ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑުމެން ވެސް މި ހުށަހަޅަނީ އެޑްވައިޒަރީ މަޝްވަރާ ނުކުރުމަކަށް ނޫން އިނގޭތޯ. އެޑްވައިޒަރުންނާއި މަޝްވަރާ ކުރަން ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ތައްޔާރު. އެޑްވައިޒަރުންނަކީ ހުރި ދަރިވަރަކާއި އެޑްވައިޒަރުން ފަންނީމީހުން ދުވަސްވަރެއްގައި ހިންގާ ގޮތްތައް ވެސް ބަޔާންކުރުން މުހިއްމު. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެންގެ ނުކުތާ އަކީ، އެޑްވައިޒަރު ހުށަހެޅިން ހުށަހެޅިގެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ނުކުތާ އަކީ، އަޅުގަނޑުމެން ހިނގާނީ މަސައްކަތް އަވަސްކުރާ ވާހަކަ ވެސް ދަތިވުމެއް، މި ބޭރުގެ ކުރިއަށްދާ ވާހަކަ ވެސް ދަތިވުމެއް، މި އިސްލާހުގެ ދުރުގައި ކަމުގެ ވާހަކަ ވެސް ދަތިވުމެއް މިގޮތުން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ހިނގާނީ ކުރިއަށް ގެންދާށެވެ. ކުރިއަށް ގެންދާއިރުގައި އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރަން ބޭނުންވާ ބަޔަކާ ހިނގާނީ ފަންނީ ގޮތުން ލިބޭ އެއް ހުކުރު ޖެހޭ ވަގުތު ވާހަކަތައް ޕާޓީއާ އެކީ ބަލާފައި ދެން އަޅުގަނޑުމެން މިޖިލީހުގައި އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ބަޔާން ކުރެވޭ ގޮތް ވެސް ގެނެސްދީފައެވެ. ހަމައެކަނި އެޑްވައިޒަރީ ބޯޑުގެ ކަންކަމުގައި ޤާނޫނީ ކޮމިޓީގައި ޤާނޫނީ އަދި ވެސް ހިލޭ ސާބަސް. އެހެންވީމާ، މިއަދު ހަމަ އެޑްވައިޒަރުން ބޯޑުގެ ބަދަލުގައި ބަޔާން ކުރެވޭނީ މިކަމެއް މަސައްކަތް ނިމޭ ކުރިއަށް ދާން. ފާހަގަ މިސާލަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ނުވަތަ ފާހަގަ ކުރަން ހަމަ ނުކުތާގައި، އިސްލާހު ކުރުމަށް ބައެއް ކުރުމަށް ބަދަލު ގެނައުމާއި ހަމައެކަނި ޤާނޫނީ ބަޔާން ކުރުމަށް ހިތަށް ތިބޭ ބަޔާންގެ ދާއިރާގެ ކަންކަމުގައި މި ބަޔާން ކުރަން ހިސާބުގައި ދިރާސާ ކޮށް މަސައްކަތް ފަހުން ބަޔާން ކުރިއަށް. ހަމައެކަނި އިސްލާހު ކޮމިޓީ ކޮޅަށް ހުށަހެޅުން ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ. އަޅުގަނޑު ދާއިރާގެ ފޯރުކޮށްދެއްވާ މަސައްކަތް ވެސް ޤާނޫނީ ޙަޤީޤަތް، ފާހަގަ ކުރަން ޤާނޫނީ ޝަރުޢީ ގޮތުގެ މައްޗަށް ޤާނޫނު "މި ބާރުލަން މި މަޤާމުގެ ބަދަލުކުރުމުގައި ވަކިކުރަން" ކަމަކީ ދިރާސާކޮށް. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު އެފަދަ ގޮތަކަށް ބަދަލެއް ދިނުމާއި ހިފެހެއްޓުމަށް ކުރިއަށް ޤާނޫނީ ބަދަލުކޮށް ކުރިއަށް ދާން ބޭނުން. އެއީ އަޅުގަނޑުގެ ޤާނޫނީ.

ކާފު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ މަޖީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑު ވެސް ހަމަ ދެންނެވި އަލީ ސަލީމް އެ ދައްކަވާ ވާހަކަ ތާއީދުކޮށް ވާހަކަދައްކާލަން. އަޅުގަނޑު ވެސް މަޝްވަރާ ކުރުން އެޑްވައިޒަރީ އެއް ނޫން. ދެން މިގޮތަށް ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން އަޅުގަނޑު އެއް

ކަމެއް ހުށަހަޅަން މިއަދު އިނގޭތޯ. ޢަލީ ސަލީމް އާ ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް ކުރިއަށް ދެވޭ ބަދަލުތަކެއް ކުރިއަށް ދާން. އަޅުގަނޑުމެން އެންމެން ފާހަގަކޮށްލާފައި އިނގޭން ހަމަ ވިސްނުމެއް ވެސް ކޮންމެހެން މަޝްވަރާ ކުރަން ފަހުން ކަމެއް ބޭއްވުމަށް. ދެން އަޅުގަނޑު ކަމަކީ މިގޮތަށް ހަމަ ބޭނުންކުރާ ގޮތެއް އާއި ގުޅިގެން ކުރިން އަސާސީ ގޮތުގައި ކުރަމުންދާ އަޅުގަނޑުމެން ގެއްލިދާ ފައިދާ ބޭނުމުގެ ބަދަލުން. އެހެންވީމާ، އެ ގެއްލިދާ ގޮތް އެއް ހަމަ މިކަމުގެ އެއް ނުހަމަ މާލީހަރަދުގެ ގެއްލިދާއިރު ގޮތުގެ މަސައްކަތް ތިބޭނެ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބިދާނެ ބޭއްވުމަށް ހަމަ ބަދަލު ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިއްބާލާފައި. ދެން އަހަރެ ޤަރާރާއަކަށް އަހަރެން އެހެން ފޮނުވާލީ އެއްވެސް ވަކިން ފެނިގެންދާ އެންމެން އިނގޭތޯ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ހަމަ ބަދަލު ފެނިގެން ވެސް ލިބިދާނެ. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ، ދެން އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް ހުރިހާ ބޭފުޅުންގެ ވިސްނުން ހުރިގޮތް އެނގިއްޖެ. ދެން ކަންތައްތައް ލިބިފައިވާ ތަނުގައި ނިންމައިލަން. އަޅުގަނޑު ހިތްވަރާއެކު ތަނަކީ ގޮތްތަކެއް އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މިނިސްޓަރ އާއި ފިނޭންސް އަދި ދަންނަވާލާއިރު މިހާރު ތިބޭފުޅުން އޮފިސް ކުރިއަށްވާ ކަމަށްވެސް ބޭނުންފުޅުވާ ސިޔާސަތެއް ހުރިއްޔާ ޤާނޫނީ ފޮނުވަލާއިރު، 9:30 ގެ ހަމަ މިނިސްޓަރ ދަރަޖައިގެ ކޮމިޓީ މަރުހަލާގެ ރައްކާތެރިކަމަށް. ދެން ހުށަހެޅުއްވި ބޭފުޅުން މީޓިންގ ހަމަ ބައިވެރިވެލައްވާށެވެ. ދުވަހަކު ހުރިހާ ބޭފުޅުން ވެސް ލިޔެކިޔުން ޝާއިޢުކުރާ ބޭފުޅުން ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން. އެއްދުވަސް އަޅުގަނޑު އެދެން. އަދުވަހު އެ ޤަރާރާއަކަށް މިނިސްޓަރ އާއި ފިނޭންސް މިއަދުވީ އެއްބަސްވުމަށް ހުސްނުވާ ވެސް ތިޔަ ނިޔަމަތެއް. ދެން އަޅުގަނޑު ކުރިއަށް ގެނެސް ނިންމާލީ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އެޖެންޑާގައި އަޅުގަނޑު އަރުވާލައި މިއަދުގެ ވަގުތު ހަމަވެގެން އަޅުގަނޑު މިއަދުގެ ބައްދަލުވުން ނިންމާލީ. ވައްސަލާމް ޢަލައިކުމް ވަރަޙްމަތުﷲ ވަބަރަކާތުހޫ.